

iFOBT

Binnenkort bieden wij in het MCH de iFOBT of immunological Faecal Occult Blood Test aan.

De iFOBT is een immunologische test die op basis van antigeen-antistof binding humaan hemoglobine detecteert in stoelgang.

Deze test **vervangt** de huidige gFOBT (guaiacFaecal Occult Blood Test), die gebaseerd is op de peroxidase reactie. Deze oude gFOBT heeft als belangrijke nadelen dat er vals-positieve reacties kunnen zijn na het eten van rood vlees, maar ook vals-negatieve reacties door het innemen van vitamine C (vanaf 500mg/dag). Er zijn dus dieetmaatregelen nodig alvorens de test uit te voeren. Bovendien is de gFOBT weinig gevoelig. Er wordt daarom geadviseerd steeds 3 verschillende stoelgangsstalen te testen.

De nieuwe iFOBT detecteert enkel humaan hemoglobine, er is dus geen interferentie door dierlijk hemoglobine (rood vlees). Er is ook geen interferentie door vitamine C en er zijn GEEN dieetmaatregelen vereist alvorens het staal af te nemen. De iFOBT is ook veel gevoeliger en 1 stoelgangstaal is voldoende om de aanwezigheid van occult bloed in de stoelgang op te sporen.

De test kan aangewend worden voor detectie van occult bloed bij vermoeden van een colorectale tumor. Aangezien hemoglobine in het maagdarmkanaal ook wordt afgebroken, is de iFOBT minder geschikt voor screening naar hoge gastro-intestinale (maag, duodenum) tumoren. Vals-positieve resultaten kunnen wel gezien worden te wijten aan het 'normaal' verlies van bloed via de stoelgang, voornamelijk bij patiënten met anticoagulerende medicatie. Het is aangewezen een positief resultaat verder te investigeren met colonoscopie.

Daarnaast is de test ook geschikt voor de screening naar colorectale tumoren. De identificatie van een welomlijnde premaligne lesie, namelijk de adenomateuze poliep, samen met de goede overlevingskansen van een vroege detectie, maken colorectale tumoren een ideale kandidaat voor screening. De Europese code tegen kanker stelt dat elke man en vrouw vanaf 50 jaar moet deelnemen aan een colorectaal screeningsprogramma. Gerandomiseerde trials hebben aangetoond dat screening met FOBT de mortaliteit door colorectale tumor met 16% reduceert. Het voorgesteld screeningsinterval is 2-jaarlijks.

De iFOBT waar we in MCH gebruik van maken is de OC Sensor test (Eiken Chemical Co). Dit is een kwantitatieve bepaling van humaan hemoglobine. Er wordt een cut-off van 75 ng/mL gehanteerd waarboven de test als positief beschouwd wordt.

PRAKTISCH

Voor de afname van de iFOBT is een aangepast recipiënt nodig (zie afbeelding).

We zullen in het MCH staa zakjes voorzien met:

- Een recipiënt
- Een opvangpapier voor de stoelgang
- Een gebruiksaanwijzing voor de patiënt
- **Een aanvraagformulier specifiek voor deze test**

Deze zakjes en aanvraagformulieren kunnen via de pick-up besteld worden. Het is ook mogelijk om aanvraagformulieren met uw identificatiegegevens voorgedrukt te krijgen.

Het is de bedoeling dat de arts het aanvraagformulier volledig invult, ondertekent en dan het staalzakje met recipiënt, opvangpapier en afnameinstructies meegeeft met de patiënt. Na staalname dient de patiënt het staal zo snel mogelijk terug te brengen. De arts geeft het **geïdentificeerde staal** met het volledig ingevulde aanvraagformulier in het staalzakje mee met de pick-up. Het staal mag tot maximaal 3 dagen op kamertemperatuur bewaard worden en tot maximaal 21 dagen op 4°C.

Afnameinstructies voor de patiënt zijn als volgt:

GEBRUIKSAANWIJZING voor de patiënt.	
	1 Neem de afnameset uit het zakje. Lees de gebruiksaanwijzing met de instructies. Controleer of noteer uw naam op het etiket van het flesje.
	2 Opgelet: urine mag niet in aanraking komen met uw stoelgang. Indien nodig eerst plassen en doorspoelen. Leg het opvangpapier open in het toilet.
	3 Vang uw stoelgang op en pak het flesje uit het groene plastic zakje. Draai de groene dop voorzichtig los. Aan de groene dop zit een staafje.
	4 Strijk 2 keer met het staafje over de stoelgang of prik er 5 keer in. Kijk of een <u>beetje</u> stoelgang aan het staafje kleeft.
	5 Steek het staafje terug in het flesje en druk door tot je een klik hoort.
	6 Steek het flesje terug in het groene zakje en sluit dit. Het opvangpapier mag met de stoelgang doorgespoeld worden. Het is biologisch afbreekbaar.
	7 Steek het groene zakje met het flesje terug in het doorzichtige zakje en breng dit zo snel mogelijk naar uw huisarts! Uw huisarts verwittigt het labo en legt het staal en de ingevulde aanvraagbon klaar voor de pick-updienst.

H. Castryck, J. Vunckx, D. VanRampelberg, M. Lontie

Referenties:

1. Jellema P, van der Windt D, Bruinvels D. Value of symptoms and additional diagnostic tests of colorectal cancer in primary care: systematic review and meta-analysis. *BMJ*, 2010; 340:1269
2. Quintero E *et al.* Colonoscopy versus Fecal Immunochemical Testing in Colorectal-Cancer screening. *NEJM*, 2012; 366(8):697-706
3. Tannous B *et al.* Comparison of conventional guaiac to four immunchemical methods for fecal occult blood testing: Implications for clinical practice in hospital and outpatient settings. *ClinChimActa*, 2008; 400:120-122
4. Boyle P *et al.* European Code against Cancer and scientific justification: 3rd version. *Annals of Oncology*, 2003; 14:973-1005